

Villy Søvndal (SF):

Det drejer sig om det famøse brev, som otte regeringschefer fra Europa bragte i The Times og herhjemme i Berlingske Tidende den 30. januar.

Man giver en uforbeholden støtte til USA i brevet, og sådan bliver det også opfattet. Det vækker stor begejstring i Washington, som har været bekymret over både den store folkelige modstand, der er i hovedparten af de europæiske lande imod en krig, og over Tyskland og Frankrig, hvor begge regeringschefer har advaret meget mod en krig og i stedet har talt for besindighed og for, at våbeninspektørerne skulle have lov at afslutte deres arbejde, osv., osv.

I den sammenhæng kommer brevet jo som en bombe under de fælles europæiske anstrengelser for at skabe en fælles europæisk udenrigspolitik. Det fremstår helt uforståeligt, at den danske regering med dette initiativ fuldstændig sprænger forsøgene på en europæisk enhedspolitik i stumper og stykker. Derfor spørgsmålet til udenrigsministeren.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt svare på det spørgsmål, der er blevet stillet, men det er ikke det, jeg nu har hørt.

Det spørgsmål, der er stillet, er, om jeg vil oplyse Folketinget om, hvem der tog initiativet til den meget omtalte annonce i The Times, som flere europæiske statsledere – herunder Danmarks statsminister – underskrev, og om alle EU-statsledere blev spurgt, om de ville medvirke. Det er spørgsmålene. Vi kan altid vende tilbage til de andre ting, men lad mig først svare på spørgsmålene.

Jeg går ud fra, at spørgeren henviser til den artikel og ikke annonce, der blev offentliggjort i en række udenlandske og danske aviser den 30. januar. Den blev som nævnt af hr. Villy Søvndal underskrevet af syv regeringschefer og en statschef, nemlig Tjekkiets præsident Havel, og efterfølgende har Slovakiets premierminister også tilsluttet sig budskabet.

Henvendelsen til Danmark kom fra Storbritannien med angivelse af, at der var tale om et forslag fra den spanske premierminister Aznar López. Flere europæiske regeringsledere tilsluttede sig som bekendt initiativet, men teksten har ikke fra initiativtagerens side været forelagt alle EU's regeringschefer. Det er jo netop et brev fra både EU-lande og NATO-lande, store såvel som små, og jeg kan i øvrigt oplyse, at man fra dansk side bidrog til udformningen af budskabet med formuleringer, som sikrede fuld overensstem-

melse med EU's holdning, og som understregede FN-forankringen.

Det er ikke rigtigt, at der er tale om en uforbeholden støtte til USA. Det er en uforbeholden støtte til FN. Der står:

»Vi er alle bundet af sikkerhedsrådsresolution 1441, som blev vedtaget med enstemmighed. Vi europæere har siden gentaget vor støtte til resolution 1441, vort ønske om at fortsætte i FN-sporet og vor opbakning til FN's Sikkerhedsråd i forbindelse med NATO-topmødet i Prag og Det Europæiske Råd i København.«

Det vil sige, at teksten ligger totalt i forlængelse af Det Europæiske Råds erklæring af 13. december 2002, som hr. Schröder også var med til at underskrive, og dermed også helt i forlængelse af udenrigsministrenes udtalelse, som kom om mandagen, altså før den 30. januar. Teksten slutter også således:

»Vi er overbevist om, at Sikkerhedsrådet vil leve op til sit ansvar.«

Jeg synes ikke, hr. Villy Søvndal har ret i sin forvriddning af det som en støtte til USA. Det er en uforbeholden støtte til FN, og den ligger dermed også fuldstændig på det spor, udenrigsministrene i EU har fulgt siden sidste sommer.

Villy Søvndal (SF):

Nu er det jo ikke så lang tid siden, udenrigsministeren selv var formand for Det Europæiske Råd, og jeg vil stille det teoretiske spørgsmål: Hvordan ville udenrigsministeren som formand for rådet have opfattet det, hvis otte lande pludselig havde taget et udenrigspolitisk initiativ om det varmeste udenrigspolitiske emne overhovedet uden at kontakte formandslandet?

Kl. 13.05

Jeg forstår på udenrigsministerens svar, og det vil jeg godt have bekræftet, at Grækenland som formandsland ikke blev spurgt, end ikke blev orienteret om dette initiativ. Ville udenrigsministeren virkelig have syntes, det er i orden, at det mest brændende storpolitiske spørgsmål bliver håndteret på en sådan måde, at man udvælger de lande, man formoder er de mest positivt stemte over for den amerikanske linje i spørgsmålet og fuldstændig undlader at henvende sig til lande, hvor der må formodes at være en ganske betydelig skepsis?

Så er det jo ikke rigtigt, når udenrigsministeren siger, at det ikke var en støtte til USA. Der var jubel i Washington, Bush var glædeligt overrasket og begejstret over viljen til at stille sig fuldstændig på den amerikanske linje. Jeg tror,